

(1) Vabilo k predlaganju kandidatov za jubilejno 20. podelitev častnega naslova »ambasador poezije, slovenske književnosti in jezika« – mednarodne Pretnarjeve nagrade 2023

Vabilo odprto do **23. aprila 2023**

(V besedilu vabila uporabljeni izrazi, napisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.)

Lirikonfest Velenje v organizaciji **Velenjske knjižne fundacije** vabi k predlaganju kandidatov za jubilejno 20. podelitev častnega naslova **»ambasador poezije, slovenske književnosti in jezika« – mednarodne Pretnarjeve nagrade 2023** – za trajnejše, večletne ali enkratne pomembne prispevke pri mednarodnem književn(išk)em povezovanju, posredovanju oz. uveljavljanju poezije, slovenske literature in jezika v tujini ali doma/v Sloveniji.

Mednarodna Pretnarjeva nagrada (MPN) »ambasadorjem poezije, slovenske književnosti in jezika« (APSKJ), tradicionalno podeljevana v Velenju od leta 2004 (sprva na Herbersteinskem književnem srečanju in od 2008 preimenovano na Lirikonfestu Velenje), je osrednja **slovenska zahvala** (za trajnejše, večletne ali enkratne pomembne prispevke pri mednarodnem književniškem povezovanju oz. uveljavljanju novejšje poezije, slovenske literature in jezika) tistim zaslužnim posameznikom (izjemoma dvema ali skupini), enakovredno tujim in slovenskim državljanom, ki si **v duhu dr. Toneta Pretnarja (1945–1992)** svetovljansko prizadevajo za **seznanjanje z novejšo (slovensko/evropsko/svetovno) poezijo, slovensko književnostjo, slovenskim jezikom in slovenskimi književniki**. – Je **mednarodno priznanje** tistim kulturnim posrednikom, ki izven R. Slovenije, med drugimi narodi po svetu, širijo živo zavedanje in védenje o sodobni poeziji, slovenski literaturi in slovenskem jeziku ter s tem vzpostavljajo trajnejši mednarodni kulturni dialog, zanimanje in povezovanje (mdr. s spoznavanjem in prevajanjem novejšje slovenske poezije idr. umetniške literature, spodbujanjem in organiziranjem učenja in razumevanja slovenščine ter prevajanja slovenske književnosti, uveljavljanjem sodobnih slovenskih književnikov med drugimi narodi ipd.). – Z nagrado oz. častnim naslovom mdr. izkazujemo tudi priznanje pomembnemu delu zaslužnejših slovenskih lektorjev na lektoratih slovenskega jezika po svetu ter učiteljev slovenščine v narodno manjšinskih, izseljenskih, migracijskih, večkulturnih, diplomatskih idr. interesnih okoljih. – Še posebej pa želimo s častnim ambasadorskim naslovom – podeljevanim na pretežno pesniškem festivalu z mednarodnimi gosti v Velenju – izkazati priznanje oz. zahvalo tistim mednarodnim kulturnim posrednikom, ki širijo po svetu slovensko poezijo 21. st. – **Nagrada ni namenjena** mednarodno najbolj uveljavljenim slovenskim pesnikom idr. književnikom oz. avtorjem z največjim prevedenim knjižnim opusom; ni priznanje za državne in mednarodne dosežke v literarni in jezikoslovni vedi, leksikografiji, založništvu, knjigotrštvu ipd.; prav tako ne pretežno za prevode klasičnih/temeljnih slovenskih književnih del oz. za življenjski prevajalski opus – čemur izkazujejo pozornost druge slovenske nagrade in priznanja (častni naslov oz. MPN nekatere izmed njih dopolnjuje le izjemoma, a v glavnem je nagrada vzajemno osmišljena in zaslužnim dobitnikom načelno izkazana kot prva tovrstna kulturna zahvala v R. Sloveniji). Častni naslov APSKJ oz. MPN je isti osebi podeljen(a) samo enkrat.

Častni naslov APSKJ oz. mednarodno Pretnarjevo nagrado (MPN) so doslej prejeli ugledni mednarodni književni posredniki – ambasadorji poezije, slovenskega jezika in književnosti v tujini ali doma/v Slovenij: 2004 – **Ludwig Hartinger** (Avstrija); 2005 – **František Benhart**[†] (Češka); 2006 – **Gančo Savov** (Bolgarija); 2007 – **Božena in Emil Tokarz** (Poljska); 2008 – **Kari Klemelä** (Finska); 2009 – **Matjaž Kmecl** (Slovenija) in **Andrej Rozman** (Slovenija);

2010 – **Nadežda Starikova** (Rusija); 2011 – **Peter Scherber** (Nemčija/Avstrija); 2012 – **Evgen Bavčar** (Slovenija/Francija) in **Orsolya Gállos** (Madžarska); 2013 – **Nikollë Berishaj** (Albanija); 2014 – **Zdravko Kecman**[†] (Bosna in Hercegovina/R. Srbska); 2015 – **Karol Chmel** (Slovaška); 2016 – **Zvonko Kovač** (Hrvaška); 2017 – **Joanna Pomorska** (Poljska); 2018 – **Peter Kuhar** (Slovenija/Češka) in **Lenka Kuhar Daňhelová** (Češka); 2019 – **Metka Lokar** (Slovenija/Kitajska); 2020 – **Miran Hladnik** (Slovenija); 2021 – **Aleš Šteger** (Slovenija); 2022 – **Matthias Göritz** (Nemčija); 2023 (razglasitev/podelitev 8. junija).

Kandidate za MPN lahko predlagajo kredibilne slovenske in tuje pravne ter fizične osebe s področja kulture. – **V 22. letu Lirikonfesta Velenje (2023) želimo s častnim naslovom/nagrado prednostno opozoriti na pomembno delo ambasadorjev slovenskega jezika (v tujini ali doma/v Sloveniji) ter zaslužnih mednarodnih posrednikov novejše slovenske poezije.** – **Izborna merila** sicer vrednotijo vsa področja in zvrsti književnega oz. književniškega delovanja in ustvarjanja, s katerim je izkazano pomembno mednarodno povezovanje in uveljavljanje slovenske poezije/literature in jezika. Predlagani kandidati so lahko osebe katerega koli državljanstva na svetu (tudi osebe brez državljanstva).

Zbiranje novih predlogov je odprto **do 23. aprila 2023** (predlogi, prispeli po tem datumu, bodo prvič obravnavani v letu 2024). Sosvet za podelitev častnega naslova/nagrade v letu 2023 bo ob novih predlogih ponovno/enakovredno obravnaval kandidate, **predlagane v zadnjih petih letih** (med 2019 in 2023), in izbral (brez predhodnih javnih nominacij) lavreata za leto 2023.

Predloge s kredibilnimi utemeljitvami, ki naj zajemajo glavne biobibliografske podatke in 30- do največ 60-vrstično vrednotenjsko predstavitev kandidatovega pomembnega oz. zaslužnega dela pri mednarodnem uveljavljanju poezije, slovenske literature in slovenskega jezika v daljšem obdobju v tujini ali doma/v Sloveniji (s poudarkom na zadnjih petih letih ali enkratnem izjemnem delu v zadnjih dveh letih), pošljite (v standardnem wordovem računalniškem zapisu) na e-naslov **lirikonfest@gmail.com**. Obvezno pripišite kandidatov in predlagateljev poštni naslov stalnega bivališča ter številko mobilnega telefona.

Organizator in sosvet nagrade bosta razglasila lavreata predvidoma 9. maja (ob dnevu Evrope) ali neposredno ob podelitvi. Ambasadorski naslov bo podeljen na Lirikonfestovi slavnostni Akademiji Poetična Slovenija 2023 v Velenju (predvidoma ob dnevu P. Trubarja – 8. junija).

Nagrada je častna, izkazana z listino častnega naslova in nagradnim umetniškim bronastim kipom (stvaritev akad. kiparja Jurija Smoleta); od leta 2020 je nagrada ponovno tudi simbolično **denarna (1000 EUR)** ter od leta 2021 **pospremljena z nagrajenčevo sozasaditvijo oz. posvetitvijo visokorastočega drevesa v »Gaju poezije Velenje«**, posvečenega Lirikonfestovim lavreatom in vrhunski slovenski poeziji 21. st.

Partnerska organizatorja nagrade in slavnostne podelitve ambasadorskega naslova sta **Velenjska knjižna fundacija** in književna asociacija **Velenika**. Večletni glavni pokrovitelj podelitve častnega naslova/MPN je **Mestna občina Velenje**; v programu Lirikonfesta jo sofinancira **Javna agencija za knjigo R. Slovenije**. S sprejemom Pretnarjevih nagrajencev se pridružuje **Občina Tržič** (domači kraj T. Pretnarja).

V Velenju, ob dnevu poezije 2023



Ustanova Velenjska knjižna fundacija (UVKF)
22. Lirikonfest Velenje (2023)
Sosvet mednarodne Pretnarjeve nagrade/APSJ 2023

Ivo Stropnik, ustanovni pobudnik in organizator nagrade;
vodja festivala, glavni in odg. urednik UVKF